

סמייר שוואץ אברהム (בומי)

2085528

בן דינה (דורה) וחיים

נולד ב- א' שבט תש"י"ב 28.1.1952

התגייס לצה"ל בנובמבר 1969

שירות בחטיבת "גולני" (1)

נפל ב- ז' תשרי תשל"ה 23.9.1974

בעת מילוי תפקידו.

שורץ, אברהם ('בומי')

בן חיים ורינה (دورה). נולד ביום א' בשבט תשי"ב (28.1.1952) בתל אביב. למד בבית-הספר היסודי ע"ש הס שבתולון. אחורי כן סיימ את לימודיו בבית-הספר התיכון המקצועני 'אורט' אברכבי שבתל-אביב. מילדותו התעניין אברהם במכנאות. הוא שיחק שעות רבות במכנאות קטנות ובילה את זמנו הפנוו בospace של שכנו. שם התבונן ולמד להכיר את מנגנון המכניות ואת דרך הטיפול בהן. כשסיים את לימודיו בבי-הספר היסודי, התקבל ללימודים בבית-ספר מקצועי במגמת מכונאות-רכוב והצליח מאד בלימודין. הוא היה בין התלמידים המוצטיינים וננהנה מאד מלימודיו. אברהם היה חבר בתנועת-הנוער 'הצופים' בkn חולון. היה אהוב ואהוב על חברי ועזר לפל אח. הוא אהב מוסיקה ונרגע להקליט את השירים האהובים עליו על-גב סלילי הקלטה ולהקשיב להם במשך שעות רבות. ספרי הרפתקאות ריתקו אותו בנערותו. אברהם אהב לטיל ברוחבי הארץ ולהנציח את התהווות והנופים במצלמתו. עם סיום לימודיו נסע לטיול בחו"ל – בקנדה – ולמרות החווות הרבות שהחווה בטיזלו, שמח לחזור לאرض וזכה ב��ורר רוח ליום גירושו ל'צ'יל'.

אברהם גויס לצה"ל בנובמבר 1969 והושם לשירות בחיל-החימוש. לאחר הטירונות נשלח לצפון-הארץ ושירות בחטיבת גולני בתפקיד מוכנאי רכב. הוא היה חייל מסור ומפקדיו הערכוו ואהבוו מאוד. אברהם התידד עם רבים מאנשיו ייחידתו והוא אהוב ומקובל על כולם. הוא ניצל כל הזדמנויות לבקר בביתו וגם כשהיה עייף ורצוץ ידע לחיך ולא להתלונן. הוא הרגיע את הוריו ולא ספר מעולם על ממצאים שונים בהם נטל חלק, ביניהם, ספר פשיטות לשטח לבנון. במלחמות יום-הכיפורים, השתתף בקרבות ברמת-הגולן ובכיבוש החרמון. הוא ראה את מפקדו נפגע בקרבות ובילה שבועות ובים לעזדו עד יומם פעירותו. עם תום שירותו הסדיר התנדב אברהם לשירות באכਆ הקבע ואסף לקידום מודיעין בסולם-הדרגות ובתפקיד המקצועני. ביום ז' בתשרי תשל"ה (23.9.1974) נפל אברהם בעת מלאי תפקידו בסיני. הוכא למנוחת-עלמים בבית-העלמין הצבאי שבקריית-שלום. השair אחורי הורים ואחות.

במכתב-תנחומים למשפחה השפולה כתוב מפקדו: "אברהם היה אחראי ויעיל בעל מרן רב. עקשנות ועקביות ביצוע המשימות שהוטל עליו. במלחמות יום-הכיפורים נוכחתי לדעת שאומץ-לבו ועווזו וחזו עמדו לו לא אחת. ביצוע משימות שנראוי בתחילת כבלתי אפשרויות. תשתיותיו הרובה ומטריו הבלתי נדליה המריצו את חבריו לעבודה. הוא היה שקט, ענו ונכוון ומעולם לא ראיתיו מתרגז או מתפרק". משפחתו תרמה פרוטת ועמוד לארכקה קודש לזכרו בבית-הכנסת. בשכונת מגוריו.

מבצעים בהת השתתף:

מרכז הרידב ל"קו ברילב" (1969-1970)

כאמור, השתלו לוחמי גולני על רכס ג'בל רוס במסגרת מבצע "פלצ'ר" ב-3 בדצמבר 1969. הרכס חתול והסלעי הקנה שליטה טוביה באש ובתקפה על "ארץ המחלבים" (ה"פתחלנד"), מנהר החצבאני במערב ועד העירה חצביא בצפון. ב-9 באוגוסט 1970 נפל סגן דב רודברג ז"ל, מפקד פלוגה בגדור "גבעון", תוך ניסיון ללחץ פצע על רכס ג'בל רוס. מאו כונה ג'בל רוס על שמו "הר דב".
 היהתה זו תקופה של פעילות מבצעית ענפה לא רך לאורך גבול הלבנון, רכס דב ומוצבי החרמון; חיליל גולני ביצעו "תשסוקה מבצעית" ו"בט"ש" גם ברמת-הגולן, ברצועת עזה וב"קו ברילב". ברצועת עזה נטו חלק חיליל גולני (לוחמי כל הגודדים בתחופה קבוצה) במאבק נגד המחלבים, בסרייקות ובמרדפים אחר מבצעי פועלות הטרו (1969-1971). בגין התעללה, ב"קו ברילב" השתתפו לוחמי החטיבה ב"מלחמת העתשה" נגד האויב המצרי (1968-1970) בעקבות עליידי אחזקה ה"גירוה הצפונית", גיזרת קנטורה-בלוזה.

מבצע "קיnoch" – כיבוש מוצבי החרמון (21-22 באוקטובר 1973)

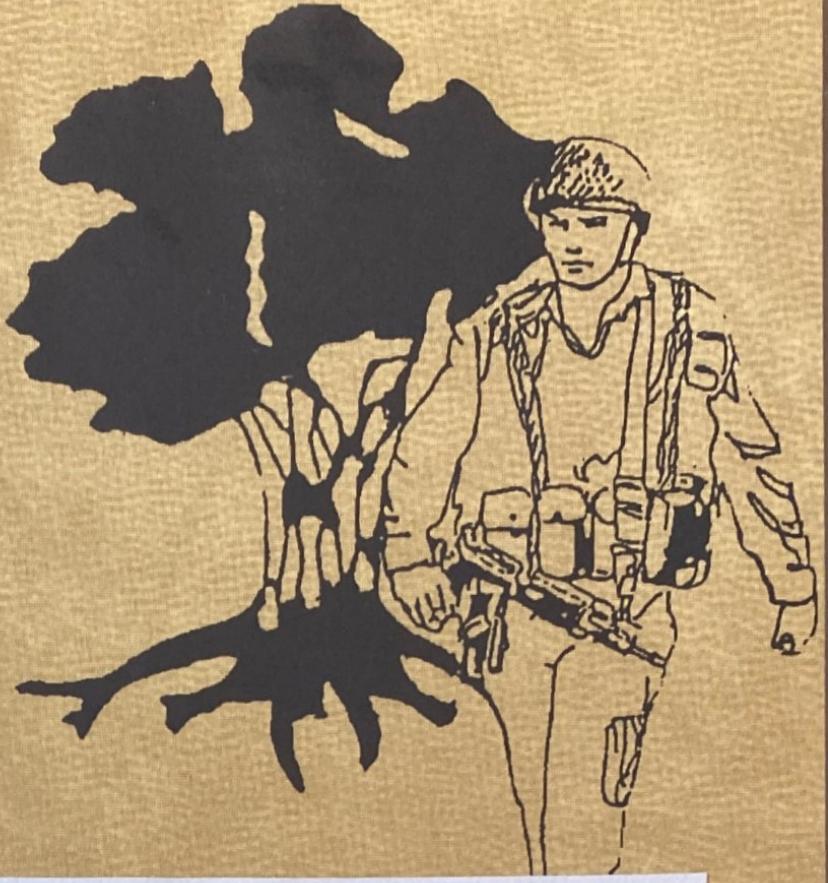
למרות בשלון התקפה ב-8 באוקטובר 1973 היה בור למטכ"ל, לח"ק פיקוד צפון, למ"ח"ט גולני, ללוחמיה ולמפקדים, כי יש לעשות ניסיון נוסף לכיבוש שטח חינוי זה, שערך הצבאי-אסטרטגי היה רב יותר. לא ב כדי כינו לוחמי החטיבה גולני את המוצב הישראלי הנගול בכוח החרמון "העוניים של המדינה". היו במוצב החרמון, הגודל והחשיבות במוצבי צה"ל בחזיות הצפון, מתקני התרעה, מתקני תצפית ומתoki בקרה משוכלים ביותר של חילות האויר, הקשר והמודיעין. הפעולה לשחרור מוצב החרמון נדחתה מספר פעמים, עד שניתן היה לרכנו כוחות מתאימים וסיווע אוורי וארטילרי. ביום 19 ו-20 באוקטובר 1973 היה חשש, כי לא יהיה אפשר לבצע את הפעולה בתוך שתי יממות כמתוכנן בשל מגן האויר הגרוע. המשמעות על הפסקת-האש הכללית העומדת בפתח והידיעות כאילו 40 מאנשי המוצב עדיין נצורים בគומה התחתונה וממשיכים בחימה, הביאו את שר הבטחון משה דיין לכל החלטה להורות למטכ"ל לבצע את הפעולה בליל ה-21-22 באוקטובר 1973. בלילה שלפני הפעולה (ליל ה-20.10.73) כבר התמקמה תצפית מיחידת סיור נבחרת, ב"מצפה שלגים", והושלם תכנון המבצע והתייאום עם חיל-האוויר.

מבצע "קיnoch" תוכנן מבצע דו-וחטיבתי מתואם להתקפת-לילה, שיובצע על-ידי חטיבת גולני וחטיבת הצנחנים (בפיקוד אל"ם חיים נאדל) בסיווע מסיבי של חיל-האוויר ובסיוע ארטילרי צמוד. ראשונה הפעולה כבר בשעותacha"צ (21.10.73) חטיבת הצנחנים, שהונחתה במבצע מושך במספר סבבים של מסוקים בדמות החרמון בעורף הסורים, והחלה בכיבוש הרכס מצפון לדרום. סה"כ הונחו כ-600 צנחנים (תחילה הגודש של סא"ל חזי שלח ואח"כ הגודש של סא"ל אלישע לשם), שכבשו במשך הלילה את כל יעדייהם מול התנגדות קלה יחסית והשלימו את ההשתלטות המלאה על "מוצב הפיתולים", "מוצב המזוק" ו"מוצב החרמון" הסורי. הפעולה נהרגו שני צנחנים. בערב ה-21 באוקטובר 1973 הופעלה חטיבת גולני שוב בהתקפה ישירה בשני ציריים, כוח רגלי וכוח ממונע, מאזור הכפר הדרומי, מג'דל-שםס אל עבר מוצב כתף החרמון. הקרב היה אורך ועקוב מדם, ונמשך בהפגנות קצרות כל אחת לילה. החילילים הסורים, שהיו מאומנים ומצוידים היטב, נערכו בעמדות שלוטות, רוכב ככולן מוחץ למוצב. חיליל גולני נלחם הפעם בקרב על "העוניים של המדינה" בעקבשות מיוחדת במיניה.

פעילות החטיבה בתקופת שירותו

חטיבת גולני לאחר מלחמת יום הכיפורים (1974-1978)
לאחר מלחמת יום הכיפורים, בחודשי החורף והאביב תשל"ד (נובמבר 1973 עד Mai 1974), השתתפו לוחמי גולני במלחמת ההשתה בחזית הסורית בתחום גבולות "המובלעת" ועד למוצבי שיא החרמון, כולל הקרב על מוזם-החרמון, שנמשך בהפסחות עם הסורים בחודשים אפריל-מאי 1974. מפקד החטיבה היה אז אל"ם אורן שמחוני (1975-1974), ומחליפו היה אל"ם חיים בוניין (1976-1977).
לאחר חתימת הסכם הפרדת הכוחות עם סוריה (31 במאי 1974) ועד ל'מבצע ליטאנו' בחודש מרץ 1978 שוב עבר מרכזו הבוד של הפעילות המבצעית, פעילות בטחוני-שוטף (בט"ש) ופעילות-מנע נגד פח"ע (פעילות חבלנית עונית) לגבול הצפון ולמואבק היומיומי במלחלים.
בתקופת פיקודו של אל"ם אורן שגיא (1977-1976) על החטיבה הייתה גולת הכוחות של הפעילות המבצעית, השתתפות לוחמי סיירת גולני ב'מבצע יונתן' (אנטבה – יולי 1976), ובתקופת פיקודו של מחליפו אל"ם אמר רobao (1977-1978) השתתפו לוחמי החטיבה במבצע "אבי החכמה" (מבצע ליטאנו – מרץ 1978) ונשארו בדורם לבנון עוד כשלושה חודשים.

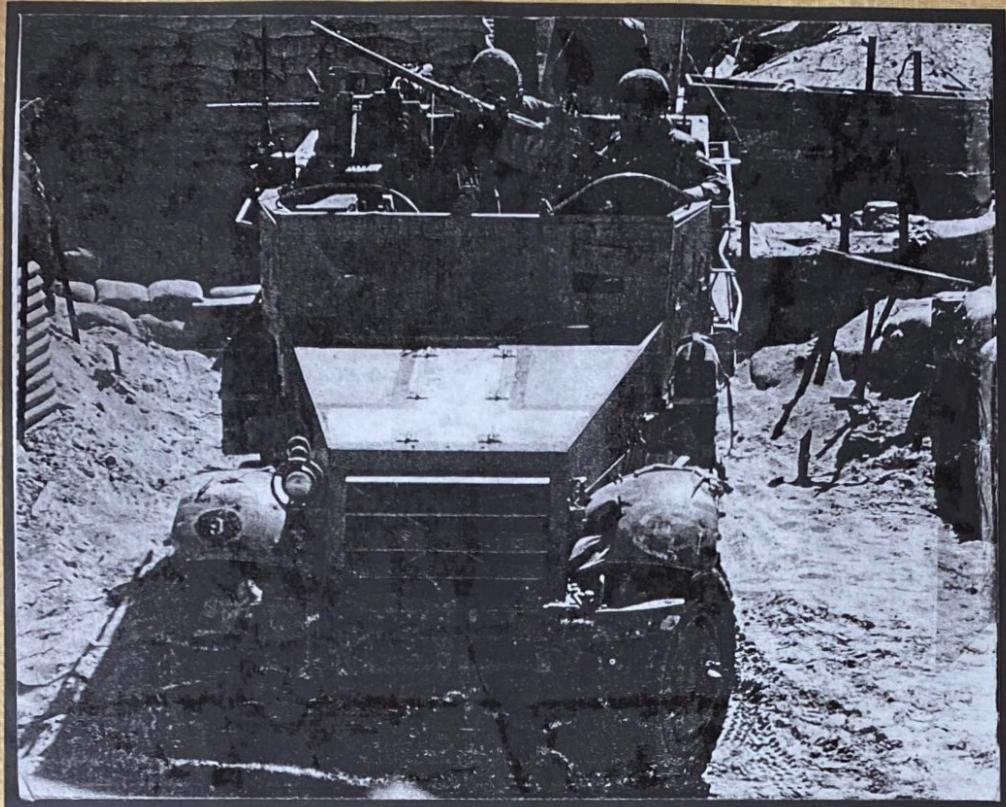
מלחמת ההשתה במובלעת הסורית (נובמבר 73 עד Mai 74)
קווי הפסקת האש בחזית הסורית, שנקבעו ביום 24 באוקטובר 1973 נתנו ביטוי נאמן להישגים הצבאים של לוחמי גולני ופיקוד צפון בתחום הקרבנות. צה"ל שלט בשטח של 500 קמ"ר ובכלל זה מוצבי החרמון ("מוצב החרמון הסורי", "מוצב הפיתולים" ו"מוצב שיא החרמון" – בגובה של 2814 מ' מעל פני הים). במרבת שטחה של "המובלעת" נישעו קו המוצבים החדש על שורת הרי געש (תל א-שםס, תל מרעי, תל ענתר, תל מסחרה), היה נוח להגנה, וכמעט לכל אורכו היה ללוחמי צה"ל יתרון טופוגרפי מלבד הקטוע הדромטי מול גיזות תל אחירה, תל שהיה בידי הسورים.
לאחר מלחמת יום הכיפורים הפרו הסורים את הפסקת האש כמעט מדי יום, ומאצע חדש מרץ 1974 הפכו ההטרדות לתקירות-אש רצופות, שלבשו אופי של מלחמת-התשה.
הצבא הסורי הפעיל בעיקר יחידות ארטיליריה אך גם יחידות שריון וחיל-רגלים. הפגעות תותחים ומרגמות הפכו עניין בשבגרה, והמנוחים "יום-קרב", "כוננות-ספרגה", "יציאות", "gneilot" וכיו"ב נכנסו לשימוש יותר ויותר באוצר המלים של חיילי גולני בזמן מלחמת ההשתה ב"מובלעת הסורית".

**הזה"ל שבו היה יוצא
אברהם לתקן רכבים שונים**

בגזרת החרמון בתעסוקה מבצעית

בגיזרת אימונים בסיני

אם יש חיבת העולם
הרי שכולה שלך...
אם יש תקווה בעולם
היא ניתנת לך...
אם יש אהבה בעולם
היא מוקדשת לך...
אם יש נצח בעולם
הוא לך - בתקווה...

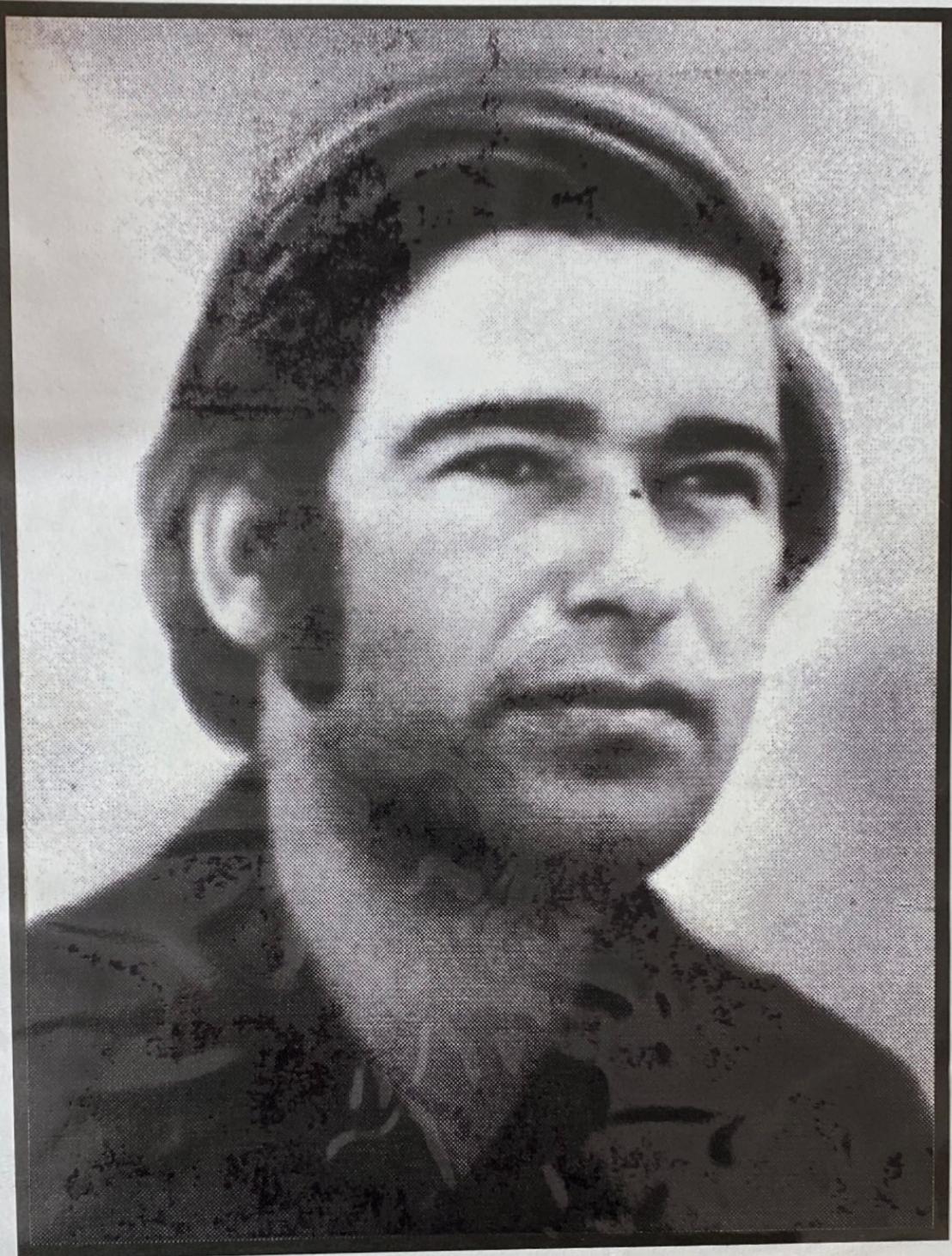
**ת.ג.צ.ב.ה
שואץ אברהム
1952-1974**

אני רואה אותך צוחק,
מלא חיים.
רואה אותך מלא געוריים.
ידי קצרה מלהביע את
שפע רגשות לבבי.
אבד לי חבר לעד,
החבר היקר שעלה משמר
הארץ נפל.

אני רואה אותך מסתער
מראך זה לא ישכח ממני לעולם.

ליד בונקר סורי שנכבש מתפניהם הלוחמים לקריאת גלויה ראשונה מהבית

אברהם שוואץ ז'יל

חֶדֶשׁ חֲדִשיםׁ הַפֵּל שׂוֹטֵף וּזְוֹרָם
רַק חֲמֹתָ קְבוּעַ, זַעֲקַת אַם.
בְּרוּם וּבְיוּעַ גְּדַלְתִּיכְעַ
בְּכָאָב וּבְלָב דְּוֹאָב לְוִיתִיכְעַ
תִּינְוק יְסָתָה, שַׁעַר שְׁחֹור בְּעֹרֶב.
עַיִנִים בְּוֹרְקוֹת, וּלְבָחָם וְאוֹהָב.
אוֹי יְלָדִי, פְּרָח שְׁלִי, שְׁהִיא נִצְׁנָזָן
וְאַנִּי הַשְׁקִיתִי יוֹם אַחֲרֵי יוֹם, פְּרָח קָטָן.
וְאַכְנוּ פְּרָחָתָה, אַךְ בַּיַּצְדָּקָתָה אַתְּנָחָם,
אַם מַוְתָּה בָּא לְפִתְעָ ?
הַכָּאָבָתָה ? לְעוֹלָם לֹא אָדָע.
מוֹתָה וּזְעַקָּעַ, עַצְוב וּרוּעָם,
שְׁהַשְׁחִית אֶת הַפְּרָח לֹא רָחָם.
הַאֵם אֵין זוֹ הַעֲקָדָה
עַל מִזְבֵּחַ אָרֶץ אֲהֹבָהוּ:
בְּקַשְׁתִּי מִמֶּה לְהִיּוֹת מֵה שָׁאַינָה,
דְּרַשְׁתִּי מִמֶּה לְבָגֵד בְּרַצְונָה
אַךְ אַפְּמָא, אַפְּמָתָה, אַל תַּדְאַגִּי
לִמְרוֹת הַפֵּל, בַּי תַּתְגָּאֵי.
וּבְכָלָל, גַּבְרַתְּאָדָם בְּחַיָּנוּ
עַל פִּי אֲפִיו וְלֹא רַק עַפְּיַי צִוְנָיו ?!
וְאַכְנוּ מִמֶּה שְׁבֻעָתִי מַלְאָה הַנְּחַתָּה,

אָפַר בֵּי לְבִי הַתְּמִלָּא מֹרֶא וִפְחַד.
הָוִי אֱלֹהִי! בָּמָה צְפִיתִי לְךָ בְּלִילּוֹת,
בָּמָה הָזִילָה עִינִי דְּמֻעּוֹת.

בְּשִׁמְחוֹת חַיִם הַדְּבָקָת אֶת כֶּלֶם.
בְּשִׁבְיָלִי הִיִּת הַגָּדוֹל בְּעוֹלָם.
אֲמַשֵּׂיךְ לְבָכּוֹת וְלוֹמֵר קִינּוֹת
יֹם אַחֲרֵי יֹם, גַּם בְּלִילּוֹת
עַל בְּנֵי יִקְרֵי שֶׁלָּא יִמְשִׁיךְ לְלִכְתָּה.
חַלְפָה עַם הָרוּחַ, בְּעָלִים בְּרוּחַ בְּשִׁלְכָתָה.
תִּמְגָנּוֹתִיךְ אִינּוֹנוֹ נוֹתָנוֹת אֶת לְבִי לְשִׁפְחָה.
הַפְּרָדָלָק – וּבִתְמָנוֹנּוֹת אַתָּה גְּרָאָה כֵּה שְׁמָה.
אַהֲרֹן לְבִי, לְבִי, הַכָּאָב לֹא יִדְעַךְ לְעוֹלָם.
רָעַם הַצְּחֹק, קָרְעָשׂ גָּדָם.

טָרוֹחַ טָרַח בְּנֵי וְאִינְגָּד
בַּיָּדֵי בְּנֵי עַזְלָה, בְּנֵי דָוָרָנוֹ.
בְּקָבֶד דָוָם תִּשְׁבַּב בְּנֵי יִקְרֵי.
בַּיּוֹם קָרְבָּלְיָה שְׁחוֹר וְאַפְרוֹרִי.
זו אָנָּי אַפְּקָה הַפְּתָבָת,
לֹא אָנָּי אִינְגָּד מִשְׂדָּרָת,
מִלּוּתִי גְּכָתָבָה גָּדָם.
פְּצָעִי לֹא יִגְלַּד לְעוֹלָם.
יָדָעַת אָנָּי בַּי הַפְּתָחִים הַיְמִינִים נְקַטְפִּים
עַזְרָם בְּאֶפֶם, פְּרוֹחִים וּמְלַבְלַבִּים
בְּרִי לְהַשְׁתֵּל בְּגַן הַאֲל,
יְהִי זָכָר בָּרוּךְ...

שומ זיכרונו לא ישכח
שומ שיכחה לא תמחוק
שומ אהבה לא תגiley עם הזמן.

"...וְכַה הִזְרִיק מִהוּכָה אֲצָנוֹ כַּחֲלֵב
אֲזֶה לְאַתְּ צְמַח הַבָּטָן גְּזֻתָּר !

...אֵלֶּה רַבְבָּא אֲלֵיכָם
אֲלֵיכָם הַמְּאוּרָא וַהֲלֹא
כִּי כָּאֵל סְנָאָת, גְּמַלָּה
גְּלָא תְּזַעַן אֲלֵיכָם מִפְּנֵיכָם.
אֲלֵיכָם אַקְזִינָא כְּמָה
סְמִינָא תְּהִימָּה כְּזַעַל מְלֹיחָה.
חִימָא.

אל תְשַׁאֲלִינוּ יָקִירָה,
הַיְכֹן נָזְדִים חַלּוּמָתִי.
רָאִי אֵיךְ מְטֻלִים هֵם מַנְפִצִים
בִּירֶכֶת הַמְּצִיאָה הַבּוֹטָה,
רְמוּסִים בַּעֲקָבִי הַגְּבוּר,
מְחֻרְחָרִים נְשִׂימֹת אַחֲרוֹנוֹת
לְקוֹל הַרְוָעָת צִינְיוֹתָם
שֶׁל בְּנֵי עַמִּי יְפִיָּה גְּפֹשָׁת,
מְנֻקְבִּים בָּאַש אַמָּה
הַשׁׂוֹגָאת עַצְמָה לְמֹות.